

Beden Eğitimi ve Diğer Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz Yeterlik Algıları ile Mesleki Kaygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Gülhan ATASOY¹, Duygu H. DEMİREL²

¹ MEB, Ticaret ve Sanayi Odası Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kahramanmaraş, Türkiye, glhnavci7@gmail.com, 0000-0003-1522-6144

² Necmettin Erbakan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya, Türkiye, dhdemirel@erbakan.edu.tr, 0000-0003-4090-7929

Öz

Beden eğitimi öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları ve farklı öğretmenlik bölümlerinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algıları ile mesleki kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlayan bu çalışmaya gönüllü olarak katılan çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında öğrenimine devam eden Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adayları ve Aksaray Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi beden eğitimi öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmaya Eğitim Fakültesi öğrencilerinden 331 öğretmen adayı ve Spor Bilimleri Fakültesinden toplam 116 beden eğitimi öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada “Kişisel Bilgi Formu”nun yanı sıra; Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerini belirlemek amacı ile Cabı, Yalçınalp (2013) “Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği” , Çapa, Çakıroğlu, Sarıkaya (2005) “Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği” veri toplama aracı olarak uygulanmıştır. Araştırmanın alt amaçları kapsamında betimsel istatistikler, t-testi, ANOVA’dan yararlanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının öz yeterlik puanları ile gelir düzeyi değişkeni arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkarken öğretmen adaylarının mesleki kaygı puanları ile gelir durumu, cinsiyet, bölüm değişkenleri arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği puanlarının cinsiyet, yetişilen yer, yaş, sınıf, not ortalaması ve bölüm değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Mesleki Kaygı Ölçeği Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı boyutu puanlarının bölüm değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. Beden eğitimi bölümünde eğitim gören katılımcıların Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı boyutu puanlarının diğer bölümlerde eğitim gören katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleki kaygı ve öğretmen öz yeterlik puanları ve öz yeterlik puanları ile mesleki kaygı puanları arasında da pozitif korelasyon olduğu

belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlik, Mesleki Kaygı, Beden Eğitimi, Öğretmen Adayları.

Atıf Bilgisi

Atasoy, G. & Demirel, H., D. (2023). Beden Eğitimi ve Diğer Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz Yeterlik Algıları ile Mesleki Kaygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 182-209. <https://doi.org/10.51119/ereegf.2023.54>

Geliş Tarihi	14.07.2023
Kabul Tarihi	18.09.2023
Yayın Tarihi	31.12.2023
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Bilgilendirme	Bu çalışma Doç.Dr Duygu HARMANDAR DEMİREL danışmanlığında 26.12.2022 tarihinde sunulan “Beden Eğitimi Öğretmen Adayları ve Diğer Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz Yeterlilik Algıları ile Mesleki Kaygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır.
Benzerlik Taraması	Yapıldı – Turnitin dhdemirel@erbakan.edu.tr
Etik Bildirim	Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı, 11.11.2022 tarihli 12 sayılı toplantısı 2022/395 sayılı kararı.
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Yazar Katkı Oranı	Yazar Katkıları: Yazar 1: %50-Araştırma tasarımı, literatür tarama, yöntem, analiz, bulgu ve sonuçlar, Yazar 2: %50-Araştırma tasarımı, literatür tarama, yöntem, analiz, bulgu ve sonuçlar.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Examination of the Relationship Between Teacher Self-Efficacy Perceptions and Professional Concerns of Physical Education and Other Teacher Candidates

Gülhan ATASOY¹, Duygu H.DEMİREL²

¹ Ministry of National Education, Chamber of Commerce and Industry Vocational and Technical Anatolian High School, Kahramanmaraş, Türkiye, glhnavci7@gmail.com, 0000-0003-1522-6144

² Necmettin Erbakan University, Department of Physical Education and Sports, Konya, Türkiye, dhdemirel@erbakan.edu.tr, 0000-0003-4090-7929

Abstract

Examine the relationship between teacher self-efficacy perceptions and professional concerns of teacher candidates studying in physical education teaching department and teacher candidates studying in different teaching departments has been aimed in this study who voluntarily participated in the research, consists of Aksaray University Faculty of Education teacher candidates and Aksaray University Sports Sciences Faculty physical education teacher candidates who continue their education in the 2022-2023 academic year. A total of 331 pre-service teachers from the Faculty of Education and 116 pre-service teachers from the Faculty of Sport Sciences participated. A "Personal Information Form", "Vocational Anxiety Scale for Teacher Candidates" by Cabı, Yalçınalp (2013), and by Çapa, Çakıroğlu, Sarıkaya (2005) "Teacher Self-Efficacy Scale" was applied as data collection tools. Descriptive statistics, t-test and ANOVA were used within the scope of the sub-objectives of the research. It was determined that the scores of the Teacher Self-Efficacy Scale did not show a statistically significant difference according to the variables of gender, place of education, age, class, grade point average and department. Occupational Anxiety Scale Student/Communication-Centered Anxiety dimension scores differ significantly according to the department variable. It was observed that the Student/Communication Centered Anxiety dimension scores of the participants who were educated in the physical education department were higher than the participants who were educated in other departments. It was determined that there was a positive correlation between the professional anxiety and teacher self-efficacy scores of physical education teacher candidates and their self-

efficacy scores and professional anxiety scores.

Keywords

Self-Efficacy, Occupational Anxiety, Physical Education, Teacher Candidates.

Citation

Atasoy, G., Demirel, H., D. (2023). Examination of the Relationship Between Teacher Self-Efficacy Perceptions and Professional Concerns of Physical Education and Other Teacher Candidates. *Journal of Necmettin Erbakan University Ereğli Faculty of Education*, 5(2), 182-209. <https://doi.org/10.51119/ereegf.2023.54>

Date of Submission	14.07.2023
Date of Acceptance	18.09.2023
Date of Publication	31.12.2022
Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited. This article was prepared based on the master's thesis titled "Examination of the Relationship Between Teacher Self-Efficacy Perceptions and Professional Concerns of Physical Education and Other Teacher Candidates", which presented on 26.12.2022 under the supervision of Assoc. Prof. Dr Duygu HARMANDAR DEMİREL.
Acknowledgements	Yes – Turnitin
Plagiarism Checks	dhdemirel@erbakan.edu.tr
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Author Contributions	Author Contributions: Author 1: 50%-Research design, literature review, method, analysis, findings, and results, Author 2: 50%-Literature review, research design, method, analysis, findings, and results.
Complaints	Necmettin Erbakan University Social and Human Sciences Scientific Research Ethics Committee Presidency, meeting number 12 dated 11.11.2022, decision numbered 2022/395.
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Copyright & License	Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Extended Abstract

Introduction

Teachers with the necessary self-efficacy also play a role in the development of the individual's social and academic success. This belief, which is developed in the teacher, is transferred to the student and they also strive to reach the necessary self-efficacy (Arslan, 2019). In general, individuals with a high level of self-efficacy find and apply easier solutions because they have high self-belief and efficacy in the face of any difficulty, they do not give up in difficult tasks, their problem-solving skills are high and their decision-making skills are developed (Kansu & Sayar, 2018; Mermerkaya, 2021). Stress and anxiety are commonly observed in individuals who have problems and conflicts in their working life (Sarıtaş, 2019). For this reason, anxiety should be kept at moderate levels in every profession. This shows that they will create positive attitudes in their professional life in the future and that they will be more successful and willing in their profession in the future with these positive attitudes. From this point of view, it can be said that there is a relationship between attitude and professional anxiety in many studies (Kalemoğlu et al., 2014). Especially the last year of university is the period when students feel that they are in perhaps the most important period of their lives and that they may face unemployment. At this stage, the choice of profession, friendships, unemployment, forward-looking thoughts, fears, responsibilities can be seen as some of the factors that reveal anxiety in the person (Tümerdem, 2007). This study aims to examine the relationship between teacher self-efficacy perceptions and professional concerns of teacher candidates studying physical education teaching and different teaching departments.

Materials and Methods

Within the scope of the determined objectives of the study, the "Personal Information Form" to determine the qualifications of the current students in the sample group, the "Vocational Anxiety Scale for Teacher Candidates"(VASTC) whose validity and reliability study was conducted by Cabı & Yalçınalp (2013) to determine their occupational anxiety levels and to determine their self-efficacy levels "Teacher Self-Efficacy Scale" (TSES), which was adapted to Turkish by Çapa, Çakıroğlu, Sarıkaya (2005) and developed by Tschannen & Moran Hoy (2001) was applied as data collection tool.

Findings

It was observed that there was a significant relationship between all the

sub-dimensions of the TSES and all the sub-dimensions of the Professional Anxiety Scale and the scale scores. It is seen that the scores of the VASTC "Collaborator and Parent-Centered Anxiety" dimension differ significantly according to the gender variable. It was determined that the scores of the TSES did not show a statistically significant difference according to gender. It was observed that the "Economic-Social-Centered Anxiety" dimension and the Assignment-Centered Anxiety scores of the VASTC differed significantly according to the income status variable. TSES "Instructional Strategies" and "Classroom Management" dimensions and scale total scores differ significantly according to the income status variable. It is seen that the scores of the VASTC "Student/Communication-Centered Anxiety" dimension differ significantly according to the variable of the departments the students study. It was observed that the Student/Communication-Centered Anxiety dimension scores of the participants studying in the physical education department were higher than the participants studying in other departments. There was no significant difference between physical education teacher candidates and other teacher candidates in other dimensions of VASTC. There was no significant difference between the scores of the TSES and the departments in which the students studied.

Discussion

According to the results, while there was no significant difference between the teachers' self-efficacy scores of the participants in the study and the gender variable, Telef(2011), Derbedek(2008), Üstüner, Demirtaş, Cömert and Özer (2009), Çimen(2007), Sarıtaş(2019), Can (2020), Yenice(2012), Tschannen-Moran, Woolfolk-Hoy, Hoy (1998), Kahyaoğlu, Yangın (2007) reached results that support this result. While there was no statistically significant difference between the teachers' self-efficacy scores of the participants and the age variable in the study, Tutkun (2017) and Çimen (2007) supported this result in their studies. On the other hand, Köseoğlu (2021), Sarıtaş (2019), and Can (2020) revealed that there are significant differences between self-efficacy and age variables in their studies. According to the results, there was no statistically significant difference between the participants' self-efficacy scores and the grade level variable. Yenice (2012), Kahyaoğlu & Yangın (2007) and Aktaş & Walter (2005) supported this result with the results they reached in their studies. According to the results, it was revealed that there was a significant difference between the occupational anxiety scores of the participants and the gender variable. In the study, it was seen that the Colleague and Parent-Centered Anxiety dimension scores of male participants were higher than female participants. Çelik (2017), Polat (2018), Türkdöğün (2014), Coşkuner & Uğurlu (2020), Çubukçu & Dönmez (2011), Harmandar Demirel et al., (2018), Aycan & Üzümlü (2019), Koçin (2022) reveal

that there are significant differences between occupational anxiety and gender variable in their studies. On the other hand, it can be said that there is a positive and moderate relationship between pre-service teachers' professional anxiety and teacher self-efficacy. This result Kafkas et al., (2010), Deniz & Tican (2017), Donmuş et al., (2017) show parallelism with the results of the studies.

Conclusion and Suggestions:

The sample can be expanded by reaching students from different universities. In order for novice teachers to provide a healthier, more productive and better education to students after they start to serve, their professional concerns should be kept at low levels and teacher self-efficacy levels should be kept at high levels. In cases where this does not happen, teachers should be provided with necessary in-service training programs. Professional anxiety and teacher self-efficacy levels should be examined not only by novice teachers, but also by trainee teachers, teachers working in private schools, and teachers who have just started the profession. Comprehensive studies can also be conducted on students' test anxiety, future anxiety, and academic self-efficacy perceptions. In order to reduce the anxiety levels of students and teachers and increase their self-efficacy levels, psycho-education programs for primary, secondary and higher education levels can be brought to the fore and new arrangements can be made.

Giriş

Akademik olarak gelişmiş ve başarılı bireyler, toplumların gelişmesi ve mükemmelliğe ulaşması için gereken temel ihtiyaçtır. Düşünme, bilgiyi işleme, kendi kararlarını verme ve yaşamın her alanında mükemmelliği hedefleme becerisi gibi özellikleri geliştirmek için gerekli eğitime sahip olan bireylerin yetiştirilmesi açısından öz yeterlik kavramının çok önemli olduğu inkâr edilemeyen bir gerçektir (Akıncı, 2020). Öz yeterlik kavramı psikoloji, eğitim ve sosyoloji gibi bilimlerde son zamanlarda yaygın olarak çalışma konusu olmuştur (Scherbaum, Cohen-Charash & Kern, 2006).

Öz yeterlik kavramı karşımıza 1977’de Bandura ile çıkar. Bandura öz yeterliği açıklarken “kişinin daha önceden karşılaşmış olduğu kazanma ve kaybetme deneyimlerini içinde bulunduran performans başarısı”, “kişinin fiziksel ve duygusal halleri” olarak ifade etmektedir (Bandura, 1997; Goddard, Hoy & Hoy, 2004; Çakan, 2004). Öz yeterlilik; bireyin belli bir işe ya da çalışmaya başlamadan önce “bu işi becerebilir miyim?”, “bu işi başarabilir miyim?” gibi sorulara verdikleri olumlu yanıtlar anlamına gelmektedir. Bireyin bir alanda öz yeterliği yükseldikçe kararlılık seviyesinin yanında başarılarının gelmesi de kaçınılmaz olacaktır (Kurt, 2012). Genel olarak öz yeterlik seviyesi yüksek olan bireyler herhangi bir zorluk ve güçlük karşısında kendine inancı da yeterliği de yüksek olduğu için daha kolay çözüm yolları bulurlar ve uygularlar, karşılarına çıkan zor işlerde pes etmezler, problem çözme becerileri yüksektir ve karar verme yetenekleri gelişmiştir (Kansu & Sayar, 2018; Mermerkaya, 2021). Ayrıca Bandura (1977) birden fazla öz yeterlik algısı olduğunu savunmuştur. Bunlardan biri ise öğretmen öz yeterlik kavramıdır.

Gerekli öz yeterliğe sahip öğretmenler bireyin toplumsal ve akademik başarısının da gelişmesinde rol oynarlar. Öğretmede gelişen bu inanç öğrenciye de aktarılır ve onlar da gerekli öz yeterliğe ulaşmak için çabalarlar. Bu durumda öğretmenin kendine olan inancının yanında öz yeterliği ve tutumunun da yüksek olmasının en önemli sonucu olarak eğitim ve öğretim kalitesi ve niteliklerinin artması gösterilebilir (Arslan, 2019).

Çalışma hayatında sorun çıkan, anlaşmazlıklar yaşayan bireylerde stres ve kaygı yaygın olarak gözlenmektedir (Sarıtış, 2019). Bu nedenle her meslek

dalında kaygı orta seviyelerde tutulmaya çalışılmalıdır. Bu gelecekte meslek yaşamlarında pozitif tutumlar oluşturmalarına ve oluşan bu pozitif tutumlarda ilerde mesleklerinde daha başarılı, istekli olacaklarını göstermektedir. Buradan yola çıkarak birçok çalışmada da tutum ve mesleki kaygınının birbiri ile ilişkisi olduğu söylenebilir (Kalemoğlu vd., 2014).

Kaygının tanımını yapacak olursak; kaygı, nedeni belli olmayan bir olay karşısında kötü bir şey olacaktı fikri ile ortaya çıkan gerginlik hissidir (Arıkan, 2020). Kaygıya en çok beklenen düzeyde bilgi ve donanıma sahip olmayan veya sahip olamayan kişilerde rastlanır. Kaygı beklenen seviyede ya da üstünde olduğunda öğretmen-öğretmen adaylarının mesleği icra etmeyle ilgili korku ve endişeleri artar. Bu korku ve endişe düzeyleri onların heyecanında ve cesaretinde bir azalmaya yol açar. Öz yeterlik ile mesleki kaygı ters orantılı bir ilişkiye sahiptir.

Öğretmenlerin kaygılarını arttırabileceği düşünülen birçok faktör vardır. Bunlara öğretmenlerin ekonomik beklentileri, öğretmenlerin öz yeterlik algıları, öğrenci ile iyi bir iletişim kurabilme gibi etmenler örnek olabilir. Bunun yanında öğretmen adaylarının mesleki kaygılarından en büyüğü belki de sınav kaygısıdır. Üniversite mezunu olmuş adaylar her gün daha fazla güçleşmekte olan sınavlara hazırlanmaktadır. Bu yüzden öğretmenlerde kaygı, endişe ve stres gibi psikolojik sıkıntılar ortaya çıkabilmektedir (Çelik, 2017).

İnsanlar için eğitilmeyi seçtikleri andan itibaren belli mesleklerde bireyler o meslekle ilgili beklentiler oluşturmaya başlar. Seçtiği meslekle ilgili daha fazla bilgi edindikçe, bunları gerçekleştirme umutları, beklentileri farklılaşır. Bireylerin meslek hayatındaki ilk yıllar oluşan beklentiler sırasında bunları gerçekleştirme konusundaki umut düzeyinin moral ve motivasyon seviyesi üzerinde büyük bir etkisi vardır. Şu açıktır ki; bireyin beklentilerini gerçekleştirmesi çok önemlidir ve bireyde yüksek düzeyde umut yaratır. Bu beklentileri gerçekleştirememesi; moral ve motivasyon seviyesini düşürecek ve bu mesleki başarıları ve üretkenliklerinde olumsuz bir etkiye sebep olacaktır (Uras ve Kunt, 2006).

Özellikle öğrencilerin hayatlarının belki de en önemli döneminde olduklarını ve işsizlik ile karşı karşıya kalabileceklerini hissettikleri dönem üniversite son sınıfıdır. Bu aşamada mesleklerin seçimi, kurdukları arkadaşlıklar, işsizlik, ileriye dönük düşünceler, korkular, sorumluluklar kişide kaygıyı ortaya çıkaran faktörlerden bazıları olarak görülebilmektedir (Tümerdem, 2007). Daha sonra bu öğrencilerin meslek yaşamlarında karşılaştıkları mesleki kaygı da bu faktörlerin devamı niteliğindedir. Bu çalışma, beden eğitimi öğretmenliği ile farklı öğretmenlik bölümlerinde

öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algıları ile mesleki kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesini amaçlamaktadır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırmada, geniş gruplar üzerinde yürütülen, gruptaki bireylerin bir olgu ve olayla ilgili görüşlerinin, tutumlarının alındığı, olgu ve olayların betimlenmeye çalışıldığı araştırmalar olan betimsel tarama modeli (Karakaya, 2012) kullanılmıştır. Çalışmada beden eğitimi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları ile farklı branşlardaki öğretmen adaylarının mesleki endişe ve öğretmen öz yeterliği ölçekleri dikkate alınarak farklı değişkenler ile arasındaki ilişki açısından ele alınması için ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

Örneklem/Çalışma Grubu/Katılımcılar

Bu çalışmaya gönüllü olarak katılan çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında öğrenimine devam eden Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretmen adayları ve Aksaray Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi beden eğitimi öğretmen adayları oluşturmaktadır. Çalışmaya Eğitim Fakültesi öğrencilerinden 331 öğretmen adayı ve Spor Bilimleri Fakültesinden toplam 116 beden eğitimi öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları ve Süreçleri

Çalışmanın belirlenen hedefleri dâhilinde örneklem grubunda mevcut öğrencilere niteliklerini belirlemek amacı ile “Kişisel Bilgi Formu”; öğrencilerin mesleki kaygı düzeylerini belirlemek amacı ile Cabı & Yalçınalp (2013) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış olan “Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği” veri toplama aracı olarak uygulanmıştır. Öğretmen öz yeterlik seviyelerini belirlemek için ise Çapa, Çakıroğlu, Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye adapte edilen ve geçerlik, güvenilirlik araştırmaları yapılmış olan, Tschannen & Moran Hoy (2001) tarafından geliştirilen “Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği” veri toplama aracı olarak uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

George ve Mallery (2010) çalışmasında bahsettiği gibi basıklık ve çarpıklık değerlerinin +2 ile -2 değerleri arasında olması halinde normal dağılım olarak belirlenir. Bu bilgiden yola çıkarak çalışmada parametrik testlerin kullanılması gerektiği anlaşılmıştır. Anca parametrik test olarak belirlenemeyen durumlarda parametrik olmayan testlerin

kullanılmasına gerek duyulmuştur. Ölçekteki puanların birbirleri ile ilişkilerin incelendiğinde Pearson Korelasyon Analizi yöntemi kullanılmıştır. Gruplar arasında ölçek puanları hesaplanırken farklar ortaya çıktığında ise ANOVA, Kruskal Wallis H testi, Bağımsız Gruplar t-Testi çalışmada yer almıştır. Varyansların homojenliği varsayımı Levene Testi ile hesaplanmıştır. Tam tersi durumda yani homojenlik ortaya çıkmadığı durumlarda ise t- Testi ve Welch istatistikleri uygulanmıştır. Verilerin işlenmesinde ise SPSS 25 programı kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1.

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişken	Gruplar	n	%
Cinsiyet	Erkek	144	32,2
	Kadın	303	67,8
Yaş	17-19 Yaş	103	23,0
	20-22 Yaş	230	51,5
	23-25 Yaş	67	15,0
	26+ Yaş	47	10,5
Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	69	15,4
	2.Sınıf	121	27,1
	3.Sınıf	175	39,1
	4. Sınıf	82	18,3
Gelir Düzeyi	İyi	71	15,9
	Orta	318	71,1
	Kötü	58	13,0
Yetişilen Yer	İl	275	61,5
	İlçe	103	23,0
	Köy/Kasaba	24	5,4
	Kasaba	42	9,4
Bölümü Seçme Şekli	İsteyerek	375	84,7
	Diğer Faktörler	68	15,3
Not Ortalaması	1,99 altı	14	3,1
	2,00-2,49	61	13,6
	2,50 – 2,99	164	36,7
	3,00 ve üstü	208	46,5
Bölüm	Beden Eğitimi	116	26,0
	Matematik	51	11,4
	Fen Bilgisi	31	6,9
	Sınıf	34	7,6
	Sosyal Bilgiler	10	2,2
	PDR	53	11,9
	Türkçe	33	7,4

Özel Eğitim	33	7,4
Okul Öncesi	58	13,0
Diğer	28	6,3

Tablo 1'e bakıldığında katılımcıların 144 (%32,2)'ü erkek, 303 (%67,8)'i ise kadın olduğu görülmektedir. Katılımcıların 230 (%51,5)'i 20-22 yaş aralığında; 175 (%39,1)'i 3. Sınıfta öğrenim görmekte; 318 (%71,1)'i gelir durumunu "orta" olarak ifade etmekte; 275 (%61,5)'i, yetiştiği yeri "il" olarak belirtmiştir. Ayrıca, katılımcıların 375 (%84,7)'i bölümünü isteyerek seçtiğini belirtmiş; 208 (%46,5)'i not ortalamasını "3,00 ve üstü" olarak belirtmiştir.

Tablo 2.

Mesleki Kaygı ve Cinsiyete Göre T-Testi

Ölçekler	Gruplar	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
Görev Merkezli Kaygı	Erkek	144	50,35	17,77	1,336 ^a	254,049	,183
	Kadın	303	48,03	15,83			
Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı	Erkek	144	18,01	7,28	1,140	445	,255
	Kadın	303	17,17	7,26			
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	Erkek	144	20,70	8,04	1,962 ^a	256,012	,051
	Kadın	303	19,16	7,23			
Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı	Erkek	144	18,40	6,37	1,994	445	,047*
	Kadın	303	17,15	6,06			
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	Erkek	144	13,68	5,61	,949	445	,343
	Kadın	303	13,15	5,45			
Atama Merkezli Kaygı	Erkek	144	7,33	3,48	,637	445	,524
	Kadın	303	7,10	3,78			
Uyum Merkezli Kaygı	Erkek	144	10,10	3,94	1,275	445	,203
	Kadın	303	9,60	3,81			
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	Erkek	144	9,84	3,82	,908	445	,364
	Kadın	303	9,50	3,67			
Mesleki Kaygı Ölçeği - Toplam	Erkek	144	148,41	50,44	1,530 ^a	255,018	,127
	Kadın	303	140,85	45,13			

Tablo 2'de Mesleki Kaygı Ölçeği Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı boyutu ($t(445) = 1,994$; $p < ,05$) puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. Erkek katılımcıların Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı boyutu puanlarının kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Görev Merkezli Kaygı, Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı, Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı, Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı, Atama Merkezli Kaygı, Uyum Merkezli Kaygı ile Okul Yönetimi Merkezli Kaygı boyutu ve ölçek toplam puanlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > ,05$).

Tablo 3.

Öğretmen Öz Yeterliği ile Cinsiyete İlişkin T-Testi

Ölçekler	Gruplar	nn	\bar{x}	ss	t	sd	p
Öğrenci Katılımı	Erkek	1144	29,33	7,54	-1,605 ^a	237,729	,110
	Kadın	3303	30,49	6,19			
Öğretim Stratejileri	Erkek	1144	29,55	7,88	-1,363 ^a	235,416	,174
	Kadın	3303	30,57	6,39			
Sınıf Yönetimi	Erkek	1144	29,40	7,84	-1,317 ^a	233,108	,189
	Kadın	3303	30,39	6,28			
Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği	Erkek	1144	88,28	22,81	-1,458 ^a	233,631	,146
	Kadın	3303	91,45	18,31			

* $p < ,05$; ** $p < ,01$

Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği puanlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p > ,05$).

Tablo 4.

Mesleki Kaygı ile Gelir Durumuna İlişkin Anova Testi

Ölçekler	Grup	n	\bar{x}	ss	f	sd	p	Fark
Görev Merkezli Kaygı	İyi	771	51,15	118,34	11,110 ^w	2105,776	,333	-
	Orta	3318	48,70	115,67				
	Kötü	558	46,33	118,35				
Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı	İyi	771	19,44	88,05	33,833	2446	,022*	1>3
	Orta	3318	17,24	77,00				
	Kötü	558	16,10	77,34				
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	İyi	771	21,08	77,82	11,541	2446	,215	-
	Orta	3318	19,41	77,31				
	Kötü	558	19,26	88,20				
Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı	İyi	571	18,68	66,59	11,779	2446	,170	-
	Orta	3318	17,46	66,03				
	Kötü	558	16,69	66,42				
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	İyi	771	13,97	55,73	,883	2446	,414	-
	Orta	3318	13,29	55,40				
	Kötü	558	12,69	55,77				

Kaygı								
Atama	İyi	771	8,35	44,39				1>3
Merkezli	Orta	3318	7,13	33,43	55,522 ^W	2106,187	,005**	
Kaygı	Kötü	558	5,98	33,69				
Uyum	İyi	771	9,93	44,17				-
Merkezli	Orta	3318	9,85	33,72	11,141	2446	,320	
Kaygı	Kötü	558	9,05	44,11				
Okul	İyi	771	10,28	44,04				-
Yönetimi	Orta	3318	9,59	33,53	11,844 ^W	2105,791	,163	
Merkezli	Kötü	558	8,88	44,22				
Kaygı								
Mesleki Kaygı	İyi	771	152,89	552,00				-
Ölçeği -	Orta	3318	142,66	444,91	22,432	2446	,089	
Toplam	Kötü	558	134,98	550,45				

*p<,05; **p<.01

Tablo 4'te Mesleki Kaygı Ölçeği puanlarının gelir durumuna göre incelenmesine ilişkin Bağımsız Gruplar t-Testi bulguları verilmiştir. Mesleki Kaygı Ölçeği Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı boyutu ($F(2-446) = 3,933$; $p <,05$) ve Atama Merkezli Kaygı ($F(2-106,187) = 5,552$; $p <,01$) puanlarının gelir durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. İyi düzeyde gelire sahip katılımcıların Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı ve Atama Merkezli Kaygı boyutu puanlarının kötü gelire sahip katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Görev Merkezli Kaygı, Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı, Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı, Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı, Uyum Merkezli Kaygı, Okul Yönetimi Merkezli Kaygı boyutu ile ve ölçek toplam puanlarının gelir durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p >,05$).

Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği puanlarının yetişilen yere göre incelenmesine ilişkin ANOVA sonuçlarına göre anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p >,05$). Aynı şekilde Mesleki Kaygı Ölçeği puanlarının yaşa göre incelenmesine ilişkin ANOVA bulgularında; Mesleki Kaygı Ölçeği puanlarının sınıfa göre incelenmesine ilişkin ANOVA bulgularında; Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği puanlarının sınıfa göre incelenmesine ilişkin ANOVA bulgularında; Mesleki Kaygı Ölçeği puanlarının not ortalamasına göre incelenmesine ilişkin ANOVA bulgularında; Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği puanlarının not ortalamasına göre incelenmesine ilişkin ANOVA bulgularında istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. ($p >,05$).

Tablo 5.

Mesleki Kaygı Ölçeği Puanlarının Bölümü Seçme Şekli Değişkenine Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t- Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	nn	\bar{x}	ss	t	sd	p
Görev Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	50,20	16,14	3,652	441	,000**
	İstemededen	668	42,46	15,82			
Ekonomik- Sosyal Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	18,09	7,23	3,944	441	,000**
	İstemededen	68	14,38	6,50			
Öğrenci/ile tişim Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	20,16	7,48	2,658	441	,008**
	İstemededen	668	17,56	7,08			
Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	18,08	6,04	3,557	441	,000**
	İstemededen	668	15,25	6,07			
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	13,79	5,41	3,674	441	,000**
	İstemededen	668	11,18	5,34			
Atama Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	7,54	3,70	5,269a	108,848	,000**
	İstemededen	668	5,40	2,96			
Uyum Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	10,24	3,71	5,804	441	,000**
	İstemededen	668	7,41	3,60			
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	İsteyerek	3375	9,91	3,64	3,502	441	,001**
	İstemededen	668	8,22	3,76			
Mesleki Kaygı Ölçeği - Toplam	İsteyerek	3375	148,00	46,03	4,354	441	,000**
	İstemededen	668	121,85	42,90			

*p<,05; **p<.01

Tablo 5'te Mesleki Kaygı Ölçeği puanlarının bölümü seçme şekline göre incelenmesine ilişkin Bağımsız Gruplar t-Testi bulguları verilmiştir. Mesleki Kaygı Ölçeği Görev Merkezli Kaygı(t(441)= 3,652; p<,01), Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı(t(441)= 3,944; p<,01), Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı(t(441)= 3,658; p<,01), Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı(t(441)= 3,557; p<,01), Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı(t(441)= 3,674; p<,01), Atama Merkezli Kaygı(t(441)= 108,848; p<,01), Uyum Merkezli Kaygı(t(441)= 3,804; p<,01), Okul Yönetimi Merkezli

Kaygı($t(441)= 3,502$; $p<,01$) ve Mesleki Kaygı Ölçeği - Toplam ($t(441)= 3,354$; $p<,01$) boyutu puanlarının bölümü seçme şekli değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. Bölümünü isteyerek seçen katılımcıların katılımcıların Mesleki Kaygı Ölçeği puanlarının puanlarının istemeyerek seçen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tablo 6.

Öğretmen Öz Yeterliği Ölçeği Puanlarının Bölümü Seçme Şekli Değişkenine Göre İncelenmesine Yönelik Bağımsız Gruplar t- Testi Sonuçları

Ölçekler	Gruplar	nn	\bar{x}	ss	t	sd	p
Öğrenci Katılımı	İsteyerek	3375	30,49	6,34	2,180	441	,030*
	İstemeden	668	28,60	7,72			
Öğretim Stratejileri	İsteyerek	3375	30,57	6,67	1,792	441	,074
	İstemeden	668	28,96	7,78			
Sınıf Yönetimi	İsteyerek	3375	30,44	6,49	2,104	441	,036*
	İstemeden	668	28,57	7,99			
Öğretmen Öz-yeterlik Ölçeği	İsteyerek	3375	91,51	19,01	2,076	441	,038*
	İstemeden	668	86,13	22,84			

* $p<,05$; ** $p<,01$

Tablo 6’da Öğretmen Özyeterlik Ölçeği puanlarının bölümü seçme şekline göre incelenmesine ilişkin Bağımsız Gruplar t-Testi bulguları verilmiştir. Öğretmen Özyeterlik Ölçeği Öğrenci Katılımı ($t(441)= 2,180$; $p<,05$) Sınıf Yönetimi ($t(441)= 2,104$; $p<,01$) alt boyutu ve ölçek toplam ($t(441)= 2,076$; $p<,01$) boyutu puanlarının bölümü seçme şekli değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. Bölümünü isteyerek seçen katılımcıların “Öğrenci Katılımı ve Sınıf Yönetimi” alt boyutu ile ölçek toplam puanlarının istemeyerek seçen katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğretmen Özyeterlik Ölçeği Öğretim stratejileri alt boyutu puanlarının bölümü seçme şekline göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>,05$).

Tablo 7.

Mesleki Kaygı ve Öğretmen Öz Yeterlilik İlişki Testi

Ölçekler	Öğrenci Katılımı	Öğretim Stratejileri	Sınıf Yönetimi	Öğretmen Öz Yeterlilik Ölçeği
Görev Merkezli Kaygı	,481**	,484**	,490**	,497**
Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı	,338**	,329**	,341**	,345**
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	,441**	,445**	,456**	,459**
Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı	,482**	,476**	,479**	,491**

Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	,422**	,435**	,441**	,444**
Atama Merkezli Kaygı	,183**	,201**	,199**	,200**
Uyum Merkezli Kaygı	,424**	,412**	,421**	,429**
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	,370**	,354**	,382**	,378**
Mesleki Kaygı Ölçeği - Toplam	,483**	,483**	,493**	,499**

*p<,05; **p<,01

Tablo 7'deki analiz sonuçlarına göre Mesleki Kaygı Ölçeği Görev Merkezli Kaygı boyutu puanları ile Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği arasında tam pozitif doğrusal bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Mesleki Kaygı Ölçeği – Toplam puanları ile Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği Öğrenci Katılımı ($r= ,483$ $p<,01$) Öğretim Stratejileri ($r= ,483$; $p<,01$) Sınıf Yönetimi ($r= ,493$; $p<,01$) boyutu ve ölçek toplam ($r= ,499$; $p<,01$) puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Tablo 8.

Katılımcıların Mesleki Kaygı Düzeyleri ile Öz Yeterlilikleri İlişkisine Dönük Korelasyon Analizi

Ölçekler	Öğrenci Katılımı	Öğretim Stratejileri	Sınıf Yönetimi	Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği
Görev Merkezli Kaygı	,561**	,582**	,584**	,582**
Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı	,445**	,454**	,450**	,455**
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	,502**	,529**	,532**	,527**
Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı	,546**	,570**	,559**	,565**
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	,502**	,503**	,520**	,514**
Atama Merkezli Kaygı	,220*	,249**	,273**	,251**
Uyum Merkezli Kaygı	,548**	,562**	,554**	,562**
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	,542**	,558**	,558**	,559**
Mesleki Kaygı Ölçeği - Toplam	,558**	,578**	,580**	,579**

*p<,05; **p<,01

Tablo 8'deki analiz sonuçlarına göre Mesleki Kaygı Ölçeği Görev Merkezli Kaygı boyutu puanları ile Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği Öğrenci Katılımı ($r= ,561$; $p<,01$) Öğretim Stratejileri ($r= ,582$; $p<,01$) Sınıf Yönetimi ($r= ,584$; $p<,01$) boyutu ve ölçek toplam ($r= ,582$; $p<,01$) puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada belirlenen problem durumlarına ilişkin çalışmaların yapıldıktan sonra öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik düzeylerinin ileride yapacakları mesleğe karşı belirlenen kaygı düzeylerinin ne derece etki yapacağına ve buna ilişkin nasıl bir çözüm yolu üretilebileceğine ulaşılmaya çalışılmıştır.

Ulaşılan sonuçlara göre çalışmada katılımcıların öğretmen öz yeterlik puanları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Telef (2011), Derbedek (2008), Üstüner ve diğ. (2009), Çimen (2007), Sarıtaş (2019), Can (2020), Yenice (2012), Tschannen-Moran, Woolfolk-Hoy, Hoy (1998), Kahyaoğlu, Yangın (2007), Sırmacı ve Konyaloğlu (2021) araştırmalarında bu sonucu destekler nitelikte sonuçlara ulaşmışlardır. Öte yandan Köseoğlu (2021), Tutkun (2017), Bulduklu (2014), Yeşilyurt (2013), Aldan-Karademir (2013) çalışmalarında öz yeterlik ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklara ulaşmışlardır. Bulduklu (2014), Aktaş, Walter (2005) kadın öğretmen adaylarının öz yeterlik puanının daha fazla olduğu sonucuna ulaşırken Tutkun (2017), Yeşilyurt (2013), Köseoğlu (2021), İzgar & Dilmaç (2008), Aldan Karademir (2013) erkeklerin kadınlara göre öğretmen öz yeterlik algılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Öz yeterlik kavramına bakacak olursak bu kavram kişinin bir alanda almış olduğu eğitim ve deneyimleri sonucunda yeteneği, ilgisi ve tutumu doğrultusunda başarılı olabileceğine dair kendine olan inancı ifade etmekte ise cinsiyet ile bağlantısı olmadığı sonucuna ulaşılabilir. Öz yeterlik düzeyi ile kişinin erken ya da kadın olması arasında ilişki olmayabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre çalışmada katılımcıların öğretmen öz yeterlik puanları ile yaş değişkeni arasında istatistiksel olarak herhangi anlamlı bir fark görülmemiştir. Tutkun (2017), Çimen (2007) yaptıkları çalışmalarda bu sonucu desteklemişlerdir. Öte yandan Köseoğlu (2021), Sarıtaş (2019), Can (2020) çalışmalarında öz yeterlik ve yaş değişkeni arasında anlamlı düzeyde farklar olduğunu ortaya çıkarmışlardır. Öz yeterlik kavramının kişinin yaşı kaç olursa olsun kendini ilerletmesi ve yetiştirmesi ile alakalı olduğu düşünülebilir. Küçük yaşlarda olan öğrenciler yaratıcılıkta ve hayal kurma becerilerinde büyüklere göre daha fazla öz yeterliğe sahip olabilirken büyük yaşlardaki insanlar ise akademik olarak daha fazla öz yeterliğe sahip olabilir. Bu gibi durumlardan dolayı öz yeterlik ve yaş değişkeni arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların öz yeterlik puanları ile öğrenim görmekte oldukları bölüm değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmemiştir. Yenice (2012), Çapri, Çelikkaleli (2008) çalışmalarında

ulaştıkları sonuçlarla bu sonucu desteklemişlerdir. Böyle bir fark görülmemesinin sebebi örneklem grubundan kaynaklanabilir. Öte yandan Kahyaoğlu & Yangın (2007) çalışmalarında fen bilgisi öğretmenliği bölümündekilerin daha yüksek öz yeterlikleri olduğuna; Aldan Karademir (2013) çalışmasında sosyal bilgiler öğretmenliği bölümündekilerin daha yüksek öz yeterlikleri olduğuna; Aktaş & Walter (2005) çalışmalarında sınıf öğretmenliği bölümündekilerin daha yüksek öz yeterlikleri olduğuna ve Saygı & Kırmızı (2012) çalışmalarında müzik öğretmenliği bölümündekilerin yüksek öz yeterlik sahibi oldukları sonucuna ulaşmıştır. Büyüksahin (2023) çalışmasında, sınıf öğretmeni yetiştirme programında fene dair öz yeterlik algısı yüksek öğretmenler için iletişim becerilerini artırmaya yönelik uygulamaların yapılmasının ve kişilik özellikleri belirlenerek bölüm tercihi yapılmasının daha faydalı olabileceği önerileri yapılmıştır. İnan ve İrez (2021) öğretmen adaylarının evrim bilgi düzeyi artarken evrim öğretimi öz yeterlik inançlarında arttığını ifade etmiştir. Öz yeterlik ve bölüm değişkeni arasında anlamlı farklar olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Bölümler arasında anlamlı farkların görülmesine örneklem grubunun seçtikleri bölüme karşı duydukları ilgi, yetenek ve tecrübeleri etki etmiş olabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların öz yeterlik puanları ile gelir durumları değişkeni arasında istatistiksel anlamlı fark görülmüştür. Sonuçlara göre gelir durumu iyi düzeyde olanların öğretmen öz yeterlik puanları gelir durumu orta olanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuçlara göre maddi kaygısı az olan öğretmen adaylarının öz güven seviyelerinin yüksek olması, gelecek kaygılarının daha az olması öz yeterliklerinin de yüksek olmasını olumlu yönde etkilemiş olabilir. Maddi durum ne kadar iyi olursa insanların kendilerini geliştirmek için o kadar olanağa ulaşabilecekleri söylenebilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların öz yeterlik puanları ile sınıf düzeyi değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Yenice (2012), Kahyaoğlu & Yangın (2007) ve Aktaş & Walter (2005) çalışmalarında ulaştıkları sonuçlar ile bu sonucu desteklemişlerdir. Öte yandan Sarıtaş (2009) ve Can (2020) çalışmalarında ise öz yeterlik ve sınıf düzeyi değişkeni arasında anlamlı farklılıkları ortaya çıkarmışlardır. Özellikle öğretmenlik bölümlerindeki öğrencilerin öz güven ve mesleki donanım ve deneyimleri kendini yetiştirmesi ile alakalıdır. Son sınıfa gelmiş bir öğrenci kendini yetiştirememiş olabilir ya da birinci sınıftaki bir öğretmen adayı kendini gerçekten bu mesleğe göre yetiştirmiş ve gerekli öz yeterliğe sahip olabilir. Bu yüzden sınıf düzeyi ile öz yeterlik arasında anlamlı bir ilişki ortaya çıkmamış olabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların öz yeterlik puanları ile yaşadıkları yerler değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Örneklem grubu kaynaklı olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmamış olabilir. Bunun için örneklemin genişletilmesi ile daha sağlıklı ve güvenilir sonuçlar alınabileceği düşünülebilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların öz yeterlik puanları ile not ortalaması (başarı düzeyleri) değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ortaya çıkmamıştır. Can (2020) çalışmasında ortaya çıkan sonuçlarla araştırma paralellik göstermektedir. Öte yandan Sarıtaş (2019) çalışmasında yüksek not ortalamasına sahip bireylerin yüksek öz yeterliğe sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yüksek not ortalamasına sahip öğrencinin öz yeterlik seviyelerinin de yüksek olması gerektiği anlamına gelmeyebilir ya da düşük not ortalamasına sahip kişilerin öz yeterliği de düşüktür yorumu yapılmamalıdır. Çünkü bilgi ve beceriler her zaman performansa dökülemeyebilir. Bu yüzden not ortalaması ve öz yeterlik arasında anlamlı bir ilişki ortaya çıkmamış olabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların mesleki kaygı puanları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılaşma olduğunu ortaya çıkmıştır. Çalışmada erkek katılımcıların Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı boyutu puanlarının kadın katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Çelik (2017), Polat (2018), Türkdoğan (2014), Coşkuner & Uğurlu (2020), Çubukçu & Dönmez (2011), Harmandar Demirel ve diğ., (2018), Aycan & Üzüm (2019), Koçin (2022) çalışmalarında mesleki kaygı ve cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya çıkarmaktadırlar. Öte yandan Yıldırım (2011), Bozdam (2008), Yılmaz (2022) çalışmalarında ise cinsiyet ve mesleki kaygı arasında fark görülmemiştir. Çelik (2017), çalışmalarında erkeklerde mesleki kaygının yüksek olduğu sonucuna ulaşırken, Polat (2018), Türkdoğan (2014), Coşkuner & Uğurlu (2020), Aycan & Üzüm (2019), Çubukçu & Dönmez (2011), Harmandar Demirel ve diğ., (2018), Koçin (2022), Çakmak & Hevedanlı (2005) çalışmalarında kadınların mesleki kaygı düzeyinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Erkekler toplumda bir evin maddi ve manevi geçimini sağlamak zorunda olan bireyler olarak görülmektedirler. Ataerkil toplumlarda erkeklerin rolleri kadınlara göre daha fazladır. Bu yüzden erkekler ailesinin hayatlarını daha iyi ve kaliteli geçirmesi için mesleki yönden sürekli gelişmeli ve değişebilmelidir. Bu yüzden de mesleki kaygılarının yüksek olabileceği sonucuna ulaşılabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların mesleki kaygı puanları ile yaş değişkeni arasında anlamlı düzeyde farklılaşma görülmemiştir. Öte yandan Sarıtaş (2019), Dursun & Karagün (2012), Köseoğlu (2021), Bozdam (2008), Çelik (2017), Harmandar Demirel vd., (2018), Koçin (2022)

çalışmalarında anlamlı düzeyde farklar ortaya çıkarmışlardır. Çalışmalarda mesleki kaygı puanları ve yaş değişkeni arasında anlamlı bir farkın ortaya çıkmamasının sebebi kaygının her yaşta farklı biçimlerde ortaya çıkabilecek olması olarak düşünülebilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların mesleki kaygı puanları ile öğrenim görmekte oldukları bölüm değişkeni arasında anlamlı farklılaşma olduğunu ortaya çıkarmıştır. Beden eğitimi öğretmenliği katılımcılarının Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı boyutu puanlarının diğer öğretmenlik bölümlerindeki katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Türkdöğen (2014), Bozdam (2008), Harmandar Demirel vd., (2018) çalışmalarında ulaştıkları sonuçlarla bu anlamlı farklılıkları desteklemiştir. Öte yandan Çakmak & Hevedanlı (2005) çalışmalarında ise mesleki kaygı ve bölüm değişkenleri arasında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşamamışlardır. Bazı öğretmenlik bölümleri (Müzik öğretmenliği, Görsel Sanatlar Öğretmenliği, Beden Eğitimi Öğretmenliği) üniversitelere özel yetenek sınavları ile öğrenci almaktadırlar. Bu bölümlerdeki öğrenciler belli bir yeteneğe ve yeterliğe sahip olmalıdırlar. Bundan dolayı da bu bölümlerdeki öğretmen adaylarının öz yeterliklerinin yüksek, kaygı seviyelerinin ise diğer öğretmenlik bölümlerindeki öğrencilere göre daha düşük olması beklenebilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların mesleki kaygı puanları ile gelir durumları değişkeni arasında anlamlı düzeyde farklılık ortaya çıkmıştır. Mesleki Kaygı Ölçeği Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı boyutu ve Atama Merkezli Kaygı puanlarının gelir durumu değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmektedir. İyi düzeyde gelire sahip katılımcıların Ekonomik-Sosyal Merkezli Kaygı ve Atama Merkezli Kaygı boyutu puanlarının kötü gelire sahip katılımcılardan daha yüksek olduğu görülmüştür. Koçin (2022) çalışmasında mesleki kaygı ve gelir durumu değişkeni arasında anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Öte yandan Dursun & Karagün (2012), Çakmak & Hevedanlı (2015) çalışmalarında mesleki kaygı ve gelir durumları arasında anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Gelir düzeyleri iyi olan katılımcıların ekonomik-sosyal kaygı boyutunun kötü gelirli katılımcılara göre daha yüksek olmasının sebebi olarak bu kişilerin ekonomik sıkıntı yaşamaması ve ileride yaşamaktan korkmaları söylenebilir. Çalışmada daha doğru sonuçlar elde edilebilmesi için örneklem grubu sayısı da arttırılabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların mesleki kaygı düzeyleri ile sınıf düzeyleri değişkeni arasında anlamlı düzeyde bir fark ortaya çıkmamıştır. Polat (2018), Türkdöğen (2014), Koçin (2022) çalışmalarında bu sonucu

desteklemişlerdir. Öte yandan Yıldırım (2011), Coşkuner & Uğurlu (2020), Harmandar Demirel vd., (2018), Çakmak & Hevedanlı (2005) çalışmalarında mesleki kaygı ve sınıf düzeyi değişkeni arasında anlamlı düzeyde fark olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Çalışmaya katılan örneklem grubunu genişletilmesi gerektiği söylenebilir. Daha kapsamlı bir çalışma yapılabilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların mesleki kaygı puanları ile yetiştikleri yer değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Bozdam (2008) çalışmasında bu sonucu desteklemiştir. Öte yandan Koçin (2022) çalışmasında mesleki kaygı ve yetiştikleri yer değişkeni arasında anlamlı düzeyde farklılıklara ulaşmıştır. Mesleki kaygı ve yetiştikleri yer değişkeni arasında anlamlı bir farkın ortaya çıkmamasının sebebi olarak kişinin nerde olursa olsun artık günümüzde bir çok imkan ve olanak bulmasının mümkün olduğundan kaynaklı olduğu söylenebilir.

Ulaşılan sonuçlara göre katılımcıların mesleki kaygı puanları ile not ortalaması değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir. Dursun & Karagün (2012), Can (2020), Türkdöğün (2014), Yıldırım (2011) çalışmalarında bu sonucu desteklemişlerdir. Öte yandan Polat (2018) çalışmasında mesleki kaygı ve not ortalaması değişkeni arasında anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşmıştır. Not ortalaması değişkeni mesleki kaygı ile bağlantılı olmamasının sebebi not ortalamasının sadece akademik başarıyı gösteriyor olmasıdır. Kişinin yüksek not ortalamasına sahip olması onun kaygı duymayacağı anlamına gelmeyebilir. Daha fazla başarı elde etmek için kaygı da duyabilir. Öte taraftan düşük not ortalamasına sahip kişinin sürekli kaygı duyması anlamına da gelmez. Bu kişide kendini yeterli hissettiği başka alanlara yönelerek kaygı seviyesini en alt seviyeye getirebilir. Bu yüzden akademik başarı ile mesleki kaygı arasında anlamlı ilişki ortaya çıkmamış olabilir.

Öğretmen adaylarının mesleki kaygı ve öğretmen öz yeterlilikleri arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu söylenebilir. Bu sonuç Kafkas ve diğ., (2010), Deniz & Tican (2017), Donmuş vd., (2017) tarafından yapılan çalışmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir. Öte yandan Dadandı, Kalyon ve Yazıcı (2016), Güngör ve Gül (2021) Öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları ile mesleki kaygıları arasında negatif yönde yüksek düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir.

Kaynakça | References

- Akıncı, A.Y. (2020). A research on the relationship between academic self-efficacy of prospective physical education and sports teachers and their attitudes towards the turkish education history course. *Journal of Education And Learning*, 9(4), 131-132. <https://doi.org/10.5539/jel.v9n4p131>
- Aktağ, I., Walter, J. (2005). Öğretmen adaylarının mesleki yeterlilik duygusu. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3 (4), 127-131. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000055
- Aldan Karademir, Ç. (2013). Öğretmen adaylarının sorgulama ve eleştirel düşünme becerilerinin öğretmen öz yeterlik düzeyine etkisi [Yayımlanmamış Yüksek lisans tezi]. Adnan Menderes Üniversitesi.
- Arıkan, G. (2020). Examining the predictive levels of academic self-efficacy and some demographic characteristics of professional anxiety of physical education and sports teacher candidates, *International Education Studies*, 14 (1), 97-107. <https://doi.org/10.5539/ies.v14n1p97>
- Arslan, Ş. (2019). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz yeterlik inancı kaynakları ve öz yeterlik inançlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına etkisi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi.
- Aycan, A., Üzüm, H. (2019). Occupational anxiety of physical education teacher candidates. *Bolu Abant İzzet Baysal University Journal of Education Faculty*, 19(3), 745-753.
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.84.2.191>
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W H Freeman/Times Books/ Henry Holt & Co.
- Bozdam, A. (2008). Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Selçuk Üniversitesi.
- Bulduklı, E. (2014). Okul düdürlerinin öğretimsel liderliği, öğretmen öz-yeterliği ve öğrenci başarısı arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Mevlana Üniversitesi.
- Büyükkşahin, Y. (2023). Personality traits, communication skills and science teaching self-efficacy beliefs of preservice primary school teachers.

NEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi 5(1), 59-72.
<https://doi.org/10.51119/ereegf.2023.31>

- Çabı, E., Yalçınalp, S. (2013). Öğretmen adaylarına yönelik mesleki kaygı ölçeği (mkö): geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (44), 85-96. <https://doi.org/10.17556/jef.19885>
- Can, D. (2020). Almanca öğretmen adaylarının öz yeterlik inançlarının ve mesleki tutumlarının incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Coşkuner, Z., Uğurlu, M.F.(2020). Occupational anxiety of prospective physical education and sports teachers in Turkey. *Asian Journal Of Education And Training*, 6 (3) , 520-526. <https://doi.org/10.20448/journal.522.2020.63.520.526>
- Çakan, M. (2004). Öğretmenlerin ölçme-değerlendirme uygulamaları ve yeterlik düzeyleri: ilk ve ortaöğretim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(2), 99-114. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000101
- Çakmak, Ö., Hevedanlı M. (2005). Eğitim ve fen-edebiyat fakülteleri biyoloji bölümü öğrencilerinin kaygı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (14): 115-127.
- Çapa, Y., Çakıroğlu, J. ve Sarıkaya, H. (2005). The development and validation of a Turkish version of the teachers' sense of efficacy scale. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 30 (137), 74-81.
- Çapri, B., Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53.
- Çelik, M. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının kişilik özellikleri ve mesleki kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*. <https://doi.org/10.7884/teke.4017>
- Çimen, S. (2007). *İlköğretim öğretmenlerinin tükenmişlik yaşantıları ve yeterlik algıları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kocaeli Üniversitesi.
- Çubukçu, Z., Dönmez, A. (2011). The examination of the professional anxiety levels of teacher candidates. *Journal Of Theory and Practice in Education*, 7(1), 3-25.
- Dadandı, İ., Kalyon A., ve Yazıcı, H. (2016). Eğitim fakültesinde öğrenim gören ve pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öz-yeterlik

- inançları, kaygı düzeyleri ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumları. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi* 11, 254-269.
- Deniz, S. & Tican, C. (2017). Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik İnançları ile Mesleki Kaygılarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 1838-1859. DOI: 10.17240/aibuefd.2017.17.32772-363968.
- Derbedek, H. (2008). İlköğretim okul müdürlerinin öğretimsel liderlik özelliklerinin öğretmenlerin öz yeterlikleri üzerindeki etkileri (Bursa ili örneği) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi.
- Donmuş, V., Akpınar, B. & Akpınar, M. (2017). Öğretmen adaylarının akademik özyeterlikleri ve mesleki kaygıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Volume: 14, Issue: 37, s. 1-13.
- Dursun, S., Karagün, E. (2012). Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin incelenmesi: Kocaeli Üniversitesi beden eğitimi ve spor yüksekokulu son sınıf öğrencileri üzerine bir araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (24), 93-112.
- George. D. & Mallery. M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*. 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Goddard, R. D., Hoy, W. K. & Hoy, A. W. (2004). Collective efficacy beliefs: theoretical developments, empirical evidence, and future directions. *Educational Researcher*, 33(3), 3-13. <https://doi.org/10.3102/0013189X033003003>
- Güngör, C., & Gül, İ. (2021). Öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları ile mesleki kaygı düzeyleri arasındaki ilişki, *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 25, s. 774-811.
- Harmandar Demirel, D. D., Serdar, E., & Demirel, M. (2018). Determination of occupational anxiety levels of teacher candidates studying in different departments. *International Journal of Human Sciences*, 15(4), 2458-9489. <https://doi.org/10.14687//jhs.v15i4.5487>
- Izgar, H. ve Dilmaç, B. (2008). Yönetici adayı öğretmenlerin Öz Yeterlik algıları ve epistemolojik inançların incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (20), 437-446.
- İnan, S. & İrez, S. (2021). Biyoloji öğretmen adaylarının evrim bilgileri ile evrim öğretimi öz yeterlik inanç düzeylerinin tespiti ve arasındaki ilişki. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 16-33. <https://doi.org/10.51119/ereegf.2021.10>

- Kafkas, M. E., Aak, M., oban, B. Ve Karademir, T. (2010). Investigation of the relationship between preservice physical education teachers' sense of self-efficacy and Professional concerns. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*. Volume 11, Issue, 2.
- Kalemoğlu Varol, Y., Erbaş, K., Ünlü, H. (2014). Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleki kayęı düzeylerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını yordama gücü. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 113-123. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000259
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın, S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki öz-yeterliliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15 (1), 73-84.
- Kansu, A. F., & Sayar, G. H. (2018). Öz yeterlik, yaşam anlamı ve yaşam bağlılığı kavramları üzerine bir inceleme. *Üsküdar Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi Etkileşim*, (1), 78-89. <https://doi.org/10.32739/etkilesim.2018.1.11>
- Karakaya, İ. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. A. Tanrıöğen (Edt.) Bilimsel araştırma yöntemleri. Ankara: Anı.
- Koin, B. (2022). Okul öncesi öğretmen adaylarının e-öğrenmeye hazır bulunuşluk düzeyleri ile mesleki kayęı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Köseoğlu, F. (2021). İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin öz yeterlilik algıları ile müdürlerinin stratejik liderlik özelliğine sahip olma düzeyi arasındaki ilişki [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Kurt, T. (2012). Öğretmenlerin öz yeterlik ve kolektif yeterlik algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(2), 195-227.
- Mermerkaya, E. (2021). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin fonksiyonel olmayan mükemmeliyetçilik eğilimleri ile akademik bütünleşme ve öz yeterlik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yozgat Bozok Üniversitesi.
- Polat, O. (2018). Fen bilimleri öğretmen adaylarının mesleki kayęı düzeyleri ve mesleki kayęı düzeylerinin farklı değişkenlerle incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Sarıtaş, S. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının psikolojik iyi oluş halleri, mesleki kayęı düzeyleri ve öz yeterlik inançlarının incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Sayęı, C., Susar Kırmızı F. (2012). An evaluation of elementary and music teacher candidates' perceptions of professional self-efficacy: the cases of

- Pamukkale and Adnan Menderes Universities. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 46, 3655 – 3659. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.06.122>
- Scherbaum, C. A., Cohen-Charash, Y., & Kern, M. J. (2006). Measuring general self efficacy: a comparison of three measures using item response theory. *Educational and Psychological Measurement*, 66(6), 1047-1063. <https://doi.org/10.1177/0013164406288171>
- Sırmacı, N. & Konyalıoğlu, A.C. (2021). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının öğretim sürecine yönelik özyeterlik inançları. *NEÜ Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (2), 144-155. <https://doi.org/10.51119/ereegf.2022.17>
- Telef, B. B. (2011). Öğretmenlerin öz-yeterlikleri, iş doyumları, yaşam doyumları ve tükenmişliklerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 10 (1), 91-108. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8593/106849>
- Tutkun, B. (2017). *Okul müdürlerinin etik liderlik davranışları ile öğretmen öz yeterliği arasındaki ilişki* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
- Tümerdem, R. (2007). Dicle üniversitesi eğitim fakültesi ve fen-edebiyat fakültesi kimya son sınıf öğrencilerinin kaygılarını etkileyen etmenler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*. 6 (20), 32-45.
- Türkdoğan, S.C. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörlere göre mesleki kaygıları [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi.
- Tschannen-Moran, M., Woolfolk-Hoy, A., Hoy, W.K. (1998). Teacher efficacy: its meaning and measure. *Review of Educational Research*, 68 (2), 202-248. <https://doi.org/10.3102/00346543068002202>
- Tschannen-Moran, M., & Woolfolk Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: Capturing and elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17, 783-805. [https://doi.org/10.1016/S0742-051X\(01\)00036-1](https://doi.org/10.1016/S0742-051X(01)00036-1)
- Uras, M., Kunt, M. (2006). The level of prospective teachers' expectations and expectations from the teaching profession to be met. *Pamukkale University Journal Of Education*, 19(19), 71-83.
- Üstüner, M., Demirtaş, H., Cömert, M., Özer, N. (2009). Ortaöğretim öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (17), 1-16.

- Yeşilyurt, E., (2013). Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(45), 088-104.
- Yenice, N. (2012). Öğretmen adaylarının öz -yeterlik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 036-058.
- Yıldırım, A. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının meslekî öz-yeterlik algıları ile meslekî kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Yılmaz, B. (2022). Pre-service and in-service efl teachers' emotional states and occupational anxiety. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Karabük Üniversitesi.